

U s n e s e n í

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci navrhovatele **Přípravný výbor pro konání místního referenda v Obci Malenovice** ve složení B. K., Ing. V. D. a R. O., za který jedná zmocněnkyně B.K. za účasti **Obce Malenovice** se sídlem Malenovice 85, v řízení zastoupené JUDr. Milanem Pavelcem, advokátem se sídlem Frýdek-Místek, Zámecké náměstí 42, o návrhu na vyhlášení místního referenda,

t a k t o :

I. Soud **vyhlašuje** místní referendum v územním obvodu Obce Malenovice o otázce *„Souhlasíte, aby bylo postaveno Návštěvnické centrum pod Lysou horou v obci Malenovice v katastrálním území Malenovice okres Frýdek-Místek?“* na den 22. září 2012.

II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Toto usnesení **budiž vyvěšeno** neprodleně na úřední desku Obecního úřadu Malenovice a jako obsah úřední desky Obecního úřadu Malenovice zveřejněno i způsobem umožňujícím dálkový přístup na dobu 15 dnů.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel se návrhem doručeným soudu dne 12.6.2012 domáhá vyhlášení místního referenda o otázce *„Souhlasíte, aby bylo postaveno Návštěvnické centrum pod Lysou horou v obci Malenovice v katastrálním území Malenovice okres Frýdek-Místek?“*

V návrhu tvrdí, že dne 10.4.2012 podal Obecnímu úřadu Malenovice návrh na konání tohoto referenda s podpisovými archy. Dne 24.4.2012 byla zmocněnkyně

navrhovatele vyzvána k odstranění nedostatků návrhu, na kterou navrhovatel odpověděl 2.5.2012 ve 14:00 hod. Jakkoli se nejbližší zasedání zastupitelstva konalo již týž den v 18:00 hod., soud v usnesení ze dne 25.5.2012 č.j. 22 A 65/2012-6 zaujal názor, že toto zasedání zastupitelstva nebylo nejbližším zasedáním, na kterém mělo být konání referenda projednáno – proto takovým nejbližším zasedáním zastupitelstva bylo jeho zasedání konané dne 28.5.2012.

Navrhovatel má za to, že vytýkané nedostatky návrhu odstranil a návrh je tak bezvadný. Zastupitelstvo obce Malenovice však návrh na konání referenda na svém zasedání dne 28.5.2012 neprojednalo, když neschválilo zařazení tohoto bodu do programu.

Obec Malenovice navrhuje zamítnutí či odmítnutí návrhu. Namítá:

- 1) záměnu slov „katastrální“ a „katastrální“ v návrhu a podpisových listinách;
- 2) že jakkoli může být diskutabilní požadavek na vymezení území, kde se má návštěvnické centrum vybudovat, obec má na svém značně rozsáhlém území dva typy území, a to jednak standardní území obce, jednak chráněnou krajinnou oblast podléhající odlišnému režimu výstavby,
- 3) odkazuje na další výtky uvedené ve výzvě ze dne 24.4.2012, které podle obce odstraněny nebyly;
- 4) že dodatečně bylo zjištěno, že v podpisových listinách jsou u různých osob uvedeny jejich osobní údaje v různém pořadí (na některých místech jméno a příjmení, jinde však příjmení a jméno), v jednom případě dokonce jméno chybí;
- 5) otázka sama o sobě je s ohledem na chráněnou krajinnou oblast zavádějící;
- 6) přípravný výbor nedodržel procesní lhůty dle § 57 odst. 2 písm. a) zák. č. 22/2004 Sb., zákona o místním referendu a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o místním referendu“).

Krajskému soudu je z jeho úřední činnosti (ze spisu 22 A 65/2012) známo, že navrhovatel se domáhal vyhlášení téhož referenda již návrhem doručeným soudem 22.5.2012, který však byl usnesením ze dne 25.5.2012 odmítnut s argumentací, že až okamžikem 2.5.2012 ve 24:00 hod. skončil proces posouzení návrhu na konání místního referenda (§ 12 zákona o místním referendu), tzn. až dnem 3.5. 2012 v 0:00 hod. mohly nastat účinky bezvadného návrhu (byl-li ve skutečnosti bezvadný). Nejbližší zasedání zastupitelstva po tomto okamžiku se tedy nekonalo dne 2.5.2012, neboť den 2.5.2012 předchází okamžiku 3.5.2012 v 0:00 hod.

Z listin předložených oběma účastníky soud zjistil, že navrhovatel podal 10.4.2012 Obecnímu úřadu Malenovice návrh ze dne 7.4.2012, kde prezentuje splnění náležitostí podle § 10 odst. 1 zákona o místním referendu takto:

„a) označení území:

Konání místního referenda se navrhuje v územním obvodu obce Malenovice.

b) *Navrhovatelé předkládají k rozhodnutí v místním referendu otázku následujícího znění:*

„Souhlasíte, aby bylo postaveno Návštěvnické centrum pod Lysou horou v obci Malenovice v katastrálním území Malenovice okres Frýdek-Místek?“

c) *Odůvodnění návrhu:*

Občané mají právo rozhodovat o podobě své obce sami, svým vlastním hlasováním. Na 9. zasedání zastupitelstva obce konaného 20. února 2012

zastupitelé v poměru 4:3 neschválili konání místního referenda o stavbě „Návštěvnického centra“. Přípravný výbor je přesvědčen, že o tak nevratném a důležitém kroku pro obec Malenovice, jako je stavba „Návštěvnického centra“ mají právo rozhodovat samotní občané obce. Rozhodnutí, zdali stavět, nebo nestavět je závislé na hlasu jednoho jediného zastupitele. Proto chceme umožnit všem občanům obce Malenovice, aby se mohli svým rozhodnutím vyjádřit k tomu v jakém prostředí a v obci jakého rázu a stylu si představují nadále žít. Preferovaný termín pro konání místního referenda navrhuje sobotu 23. června 2012.

d) Odhad nákladů:

Přípravný výbor odhaduje, že s provedením navrhovaného místního referenda vzniknou náklady v poloviční výši, jako při provádění voleb do zastupitelstva obce cca 8 000,- Kč, jelikož hlasování v místním referendu se koná v jednom dni. Konkrétní výše těchto nákladů je obci známa z její úřední činnosti.

Přípravný výbor odhaduje, že vykonáním rozhodnutí občanů o položené otázce nevzniknou obci žádné konkrétní náklady. Pokud bude odpověď záporná požadují občané od obce zachování stávajícího stavu a tedy v podstatě nečinnost. Pokud bude odpověď kladná náklady s provedením místního referenda by byly hrazeny z rozpočtu obce, které byly vyčleněny na zamýšlený projekt.

e) Zmocněncem členů přípravného výboru dle § 9 odst. 3 zákona o místním referendu je členka přípravného výboru B. K. Úkony zmocněnce jsou pro přípravný výbor závazné.

f) Níže podepsaní členové přípravného výboru prohlašují, že jsou všichni občany České republiky, starších 18 let, plně způsobilými k právním úkonům. Všichni jsou občany a zároveň voliči v obci Malenovice podle § 4 zákona č. 491/2001., o volbách do zastupitelstev obcí, jak vyžaduje § 9 odst. 1 zákona o místním referendu.“

Návrh je ukončen identifikací členů přípravného výboru, a to u každého jménem, příjmením, datem narození a bydlištěm, kdy u identifikace každého z členů přípravného výboru je připojen jeho podpis. K návrhu byly připojeny podpisové listiny, v nichž je území, na němž se konání místního referenda navrhuje, označeno „na území obce Malenovice“ s tím, že v místním referendu má být zodpovězena otázka „Souhlasíte, aby bylo postaveno Návštěvnické centrum pod Lysou horou v obci Malenovice v katastrálním území Malenovice okres Frýdek-Místek?“

Dne 24.4.2012 byla zmocněnkyni přípravného výboru předána výzva Obecního úřadu Malenovice k odstranění nedostatků návrhu, podle které:

- návrh a podpisová listina obsahují rozpory v:
 - označení území, na němž se konání místního referenda navrhuje,
 - znění otázky,
- znění otázky může vést k nejednoznačnému rozhodování občanů, přičemž se zde argumentuje rozlohou obce a tím, že převážná část obce leží v chráněné krajinné oblasti – proto se vyžaduje konkretizace umístění návštěvnického centra uvedením parcelního čísla pozemku
- odhad nákladů je neadekvátní, když při volbách hradí většinu nákladů včetně tisku volebních lístků stát, proto budou náklady několikanásobně vyšší, tzn. odhad přípravného výboru neodpovídá skutečnosti, což může mít vliv na rozhodování občanů při podpoře návrhu na konání místního referenda,
- označení zmocněnce v návrhu neodpovídá textu zákonné úpravy.

Dne 2.5.2012 byla Obecnímu úřadu Malenovice doručena odpověď na shora uvedenou výzvu, kde se k jednotlivým bodům výzvy uvádí:

- pokud na podpisové listině ve slově „katastrálním“ vypadlo písmeno „t“, má navrhovatel za to, že znění otázky je i tak jasné,
- věc se týká celého území katastru obce Malenovice, proto má navrhovatel za to, že konkretizace umístění návštěvnického centra parcelním číslem není nutná,
- upřesňuje odhad nákladů (při šestičlenné komisi) takto:
 - odměna předsedy komise 1.100,- Kč + 200,- Kč stravné,
 - odměna ostatních členů komise 1.000,- Kč + 200,- Kč stravné,
 - zakoupení obálek – 480 ks po 0,50 „haléřů“, tj. 250,- Kč,
 - tisk hlasovacích lístků – 480 ks po 3,- Kč – cca. 1.440,- Kč,celkem cca. 8.990,- Kč,
- má za to, že označení zmocněnce z členů přípravného výboru je provedeno řádně v souladu se zákonnou úpravou, kdy zmocněnec je označen jménem a pro úplnost i datem narození a bydlištěm.

Dne 28.5.2012 se konalo 12. zasedání Zastupitelstva obce Malenovice, na němž toto zastupitelstvo pod bodem 12.1.1. neschválilo „*Zařazení bodu do programu schůze a to – Vyhlášení místního referenda (na návrh přípravného výboru) ...*“

Krajský soud se nejprve zabýval námitkou obce o nedodržení lhůty podle § 57 odst. 2 písm. a) zákona o místním referendu. Podle tohoto ustanovení návrh je třeba podat do 10 dnů od doručení písemné výzvy k odstranění vad.

Krajský soud zdůrazňuje, že uvedené ustanovení nelze vykládat izolovaně, ale v kontextu celého obsahu ust. § 57 odst. 1 a 2 zákona o místním referendu.

Podle § 57 odst. 1 zákona o místním referendu právo domáhat se ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu má přípravný výbor, jestliže

- a) nesouhlasí s výzvou obecního úřadu nebo magistrátu statutárního města k odstranění vad podle § 12 odst. 2,
- b) zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města nerozhodlo o návrhu přípravného výboru podle § 13 odst. 1 písm. a) nebo rozhodlo o tom, že místní referendum nevyhlásí podle § 13 odst. 1 písm. b).

Podle § 57 odst. 2 zákona o místním referendu návrh je třeba podat nejpozději

- a) do 10 dnů od doručení písemné výzvy k odstranění vad,
- b) do 20 dnů od jednání zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města, kde měl být návrh přípravného výboru projednán, nebo od jednání zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města, na kterém toto zastupitelstvo rozhodlo, že místní referendum nevyhlásí.

Na tuto zákonnou úpravu dále navazuje zákonná úprava obsažená v § 91a a násl. zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“).

Podle § 91a odst. 1 s.ř.s. návrhem se u soudu lze za podmínek stanovených zvláštním zákonem domáhat

- a) určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky,
- b) vyhlášení místního referenda,
- c) vyslovení neplatnosti rozhodnutí přijatého v místním referendu,
- d) vyslovení neplatnosti hlasování v místním referendu.

Ze shora uvedeného vyplývá, že zákonná úprava předvídá dva druhy žalob na ochranu ve věcech místního referenda před jeho konáním, a to:

- 1) žalobu na určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky, kterou podává přípravný výbor v případě, že nesouhlasí s výzvou k odstranění vad návrhu, kdy pro tento typ žaloby je zákonem stanovena lhůta k jejímu podání 10 dnů od doručení výzvy; a
- 2) žalobu na vyhlášení místního referenda, kterou podává přípravný výbor v případě, zastupitelstvo obce na svém nejbližším zasedání nerozhodlo o návrhu přípravného výboru nebo rozhodlo o tom, že místní referendum nevyhlásí, zde je stanovena lhůta k podání žaloby 20 dnů od jednání zastupitelstva obce, kde měl být návrh přípravného výboru projednán, nebo od jednání zastupitelstva obce, na kterém toto zastupitelstvo rozhodlo, že místní referendum nevyhlásí.

Navrhovatel se podaným návrhem domáhá výslovně vyhlášení místního referenda, nikoli soudního určení, že návrh nemá nedostatky (jakkoli bude nyní třeba tuto otázku vyřešit jako otázku předběžnou), proto se na podání žaloby nevztahuje lhůta uvedená v § 57 odst. 1 písm. a) zákona o místním referendu, ale lhůta uvedená v § 57 odst. 1 písm. b) tohoto zákona, t.j. lhůta 20 dnů od jednání zastupitelstva, na němž mělo být o návrhu rozhodnuto.

Nejbližší jednání Zastupitelstva obce Malenovice se přitom konalo 28.5.2012 (a o návrhu přípravného výboru nerozhodlo), přičemž návrh k soudu byl podán 12.6.2012, t.j. v rámci uvedené 20-denní lhůty.

Krajský soud proto přistoupil k posouzení návrhu přípravného výboru ve znění jeho doplnění („*odpovědi na výzvu*“) a dospěl k závěru, že je bezvadný.

K jednotlivým vytýkaným nedostatkům soud uvádí:

- k vytýkaným rozporům:
 - ve vymezení území, kde má být místní referendum konáno, lze vysledovat jediný slovní rozpor mezi zněním „*na území obce Malenovice*“ (podpisové listiny) a „*v územním obvodu obce Malenovice*“ (návrh přípravného výboru). Soudu není zřejmé (krom absolutního slovíčkaření), v čem byl rozpor spatřen, když stejné terminologie užívá i zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, který pojem „*území obce*“ užívá v ust. § 1, § 2 odst. 2, § 16, § 18, § 21 odst. 1, § 22, § 23 a § 61 odst. 1, pojem „*územní obvod obce*“ pak v ust. § 35, § 68 odst. 1, § 92 odst. 1 a § 117 odst. 3, kdy z celého kontextu zákonné úpravy je zjevné, že se jedná o pojmy souznačné (synonyma), t.j. stejného významu. Krajský soud proto uzavírá, že uvedení odlišných pojmů v návrhu na vyhlášení místního referenda a v podpisové listině, pod jsou tyto pojmy navzájem synonymy, nemůže založit rozpor mezi těmito listinami,

- jediným rozporem v otázce je skutečně rozdíl mezi slovy „katastrální“ v návrhu a „katasrální“ na podpisových listinách, kdy i zdůrazňování tohoto rozporu považuje soud za absolutní slovíčkaření, neboť uvedený překlep ve slově „katastrální“ není nikterak způsobilý ovlivnit vůli osob podepsaných na podpisových listinách, příp. významově pozměnit otázku, která má být v místním referendu zodpovězena;
- ke znění otázky krajský soud zdůrazňuje, že úkolem zastupitelstva ani obecního úřadu není posouzení otázky z jiných hledisek než vymezených v § 8 odst. 3 a § 7 zákona o místním referendu, kdy krajský soud konstatuje, že předmětná otázka umožňuje jednoznačnou odpověď „ano“ / „ne“ a jí vytýkaný nedostatek není žádným z důvodů uvedených v § 7 zákona o místním referendu. Pro úplnost lze dodat, že otázka směřuje k umístění návštěvnického centra kdekoliv v obci Malenovice;
- odhad nákladů zřejmě a jednoznačně byl specifikován v doplnění návrhu („odpovědi na výzvu“),
- jediným nedostatkem, který by bylo lze návrhu vytknout, je, že údaj o zmocněnci je uvozen slovy „Zmocněncem členů přípravného výboru .. je“, zatímco zákon vyžaduje určení zmocněnce z členů přípravného výboru. I zde jde o bezvýznamné pochybení, jehož vytčení se opět pohybuje v poloze absolutního slovíčkaření, t.j. extrémního formalismu – navíc i tento nedostatek byl odstraněn v doplnění návrhu („odpovědi na výzvu“),
- namítá-li obec, že na jejím území jsou dva různé typy území, krajský soud zdůrazňuje, že odlišení území chráněné krajinné oblasti od ostatního území obce není náležitostí návrhu ani podpisových listin (tzn. ani položené otázky), jak tyto náležitosti vymezují ust. § 10 - § 11 zákona o místním referendu. Tato námitka obce tak nemůže obstát.
- soudu není ani jasné, v čem by měla být otázka „Souhlasíte, aby bylo postaveno Návštěvnické centrum pod Lysou horou v obci Malenovice v katastrálním území Malenovice okres Frýdek-Místek?“ zavádějící, když – jak již bylo uvedeno shora – ji považuje za jasnou, srozumitelnou a umožňující odpověď „ano“ či „ne“. Má-li obec za to, že návštěvnické centrum ani nelze postavit na území, na němž se nachází chráněná krajinná oblast, může tento údaj sama či kdokoli jiný akcentovat v případné „předreferenční kampani“, absence tohoto údaje však nezpůsobuje, že by otázka tak, jak byla přípravným výborem zformulována, nemohla být v místním referendu zodpovězena. Absence tohoto údaje není žádným z důvodů nepřipustnosti konání místního referenda, které jsou vymezeny v § 7 zákona o místním referendu.
- námitkou o odlišném pořadí uvádění jmen a příjmení v podpisových listinách se soud nezabýval, když tato výtku nebyla obsažena ve výzvě obce k odstranění nedostatků návrhu, proto se ode dne 10.5.2012 má za to, že návrh je v této části bezvadný (§ 12 odst. 3 zákona o místním referendu).

Krajský soud uzavírá, že řádně podaný návrh (ve znění jeho doplnění) obsahující všechny náležitosti nebyl projednán Zastupitelstvem obce Malenovice na jeho nejbližším zasedání. Krajský soud proto návrhu vyhověl, tzn. podle § 57 odst. 1 písm. b) zákona o místním referendu a podle § 91a odst. 1 písm. b) s.r.s. vyhlásil navrhované místní referendum.

Den konání místního referenda soud stanovil v souladu s návrhem navrhovatele na sobotu (v původním návrhu navrhovatel navrhoval sobotu 23.6.2012), a to konkrétně na poslední možnou sobotu ve lhůtě 90 dnů ode dne vyhlášení referenda (§ 15 zákona o místním referendu), aby měla Obec Malenovice i s ohledem na dobu prázdnin a dovolených dostatek času k přípravě jeho konání.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 93 odst. 4 s.ř.s., podle něhož ve věcech místního referenda nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Toto usnesení nabývá právní moci jeho vyvěšením na úřední desku Krajského soudu v Ostravě.

Toto usnesení nahrazuje rozhodnutí zastupitelstva o vyhlášení místního referenda.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Krajský soud v Ostravě
dne 28. června 2012

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu